Joukkoliikenteen järjestäminen Mynämäki–Nousiainen–Masku–Turku-välillä 7.6.2027 alkaen

Kunnanhallitus 21.9.2026 § 180
221/08.01.00.01/2026

Asian valmistelija:
Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121
Hallintojohtaja Jere Markkanen, p. 040 190 6869
Työpäällikkö Juho Lamerto, p. 040 665 7787
Sivistysjohtaja Susan Porkka, p. 044 783 7285
Koulukuljetuskoordinaattori Anne Salma, p. 044 783 7286

Traficomin (aiemmin ELY-keskuksen) ja Mynämäen, Nousiaisten sekä Maskun kuntien kanssa yhteisrahoitettu joukkoliikenteen liikennöintisopimus on tulossa optiokautensa päätökseen alkukesästä 2027. Valtion aluehallinto uudistui vuoden 2026 alusta ja ELY-keskuksen joukkoliikennetehtävät siirtyivät Liikenne- ja viestintävirasto Traficomiin. Traficom toimii toimivaltaisena viranomaisena linja-autoliikenteen järjestämisessä kuntarajat ylittävässä liikenteessä, kun kyseessä ei ole joukkoliikenteen kaupunki- tai seudullisen viranomaisen alue.

Yhteysvälit Masku–Turku (linja 117) ja Mynämäki–Nousiainen–Masku–Turku (linjat 118–119) kattava liikennöintisopimus päättyy optiokauden päättyessä 6.6.2027. Liikenne on hankittava uudelle sopimuskaudelle. Uutta hankintaa on suunniteltu yhteistyössä Traficomin, Mynämäen, Nousiaisten ja Maskun kuntien kanssa.

Hankintaa koskevat keskeiset esitykset ovat:

1) Vuorotarjonta

Hankittavaksi esitetään karsittua palvelutasoa kustannusten nousun hillitsemiseksi. Vuoromäärää on mahdollista muuttaa sopimuskauden aikana rahoittajaosapuolten näin sopiessa.

- Talviarki, vuoroja/ajopäivä
  - nyt käsiteltävässä hankinnassa 62 vuoroa
  - tällä hetkellä ajetaan 72 vuoroa
- Kesäarki
  - nyt käsiteltävässä hankinnassa 32 vuoroa
  - tällä hetkellä ajetaan 50 vuoroa
- Kesäperjantain myöhäisvuorot
  - nyt käsiteltävässä hankinnassa 0 vuoroa
  - tällä hetkellä ajetaan 2 vuoroa
- Lauantai
  - nyt käsiteltävässä hankinnassa 12 vuoroa
  - tällä hetkellä ajetaan 16 vuoroa
- Sunnuntai
  - nyt käsiteltävässä hankinnassa 6 vuoroa

- tällä hetkellä ajetaan 6 vuoroa.

Aikataululuonnoksia on tarkasteltu yhteistyössä kuntien kanssa ja ne mahdollistavat edelleen työssäkäynnin, opiskelun ja peruskoululaisten matkat päivän yleisimpinä ajankohtina. Vuorokarsinta on tehty keskelle päivää, sekä ilta-aikaan ja kesäliikenteeseen.

2) Kalusto ja lippu- ja maksujärjestelmät

Linjastoa 117 Masku–Turku ajetaan jatkossakin paikallisliikenteen linja-autoilla ja linjastoa 118–119 Mynämäki–Nousiainen–Masku–Turku ajetaan jatkossakin kaukoliikenteen linja-autoilla. Hankinnassa edellytetään, että kaluston enimmäisikä on 15 vuotta. Liikenteen alkaessa päästöluokkavaatimus on Euro V. Liikennöinti vaatii yhteensä 5 linja-autoa.

Hankinnassa edellytetään Traficomin hallinnoiman Seutu+ lippu- ja maksujärjestelmän käyttöä. Seutu+ kausilippu mahdollistaa jatkossakin vaihtomatkat Föli-alueella. Kertalippujen ja muiden kuin Seutu+ kausilippujen asiakashinnat ovat liikenteen alkaessa samat kuin aiemminkin. Kunnat voivat halutessaan esittää ja rahoittaa lippujen hinnanalennuksia tai lippuvalikoiman laajennuksia.

3) Sopimuskausi ja sopimusmalli

Liikenteen sopimuskaudeksi esitetään 3 v (7.6.2027–2.6.2030) + 3 v optiokautta (3.6.2030–5.6.2033). Liikenteen tarkat päättymisajankohdat määräytyvät aina kouluvuoden mukaan.

Liikenne esitetään hankittavaksi bruttosopimusmallilla. Mallissa liikenteen muutokset (liikenteen lisäys, vähennys, aikataulujen muuttaminen, reittien muuttaminen) ovat mahdollisia.

Traficom esittää, että hankinta toteutetaan bruttomallilla, kuten aiemmallakin sopimuskaudella. Bruttomallin sopimus on helpompi siirtää viranomaisten välillä, mikäli toimivalta-alueissa tapahtuu muutoksia. Sopimusmalli myös mahdollistaa suuremmat muutokset (vuoromäärät, reitit, lippujen hinnoittelu) liikennöinnissä – tämä ominaisuus on kaupunkiseudun liikenteessä tarpeellinen. Bruttomallissa liikenteen tilaajat kantavat lipputuloriskin, joten kustannukset voivat vuosittain vaihdella lipputulototeumasta riippuen. Bruttosopimusmallissa lipputuloriski on liikenteen tilaajalla. Myös nykyinen sopimus on hankittu bruttosopimusmallilla.

4) Muuta

Föli on ilmaissut kiinnostuksensa osallistua liikennekohteeseen nousukorvaussopimuksella. Nousukorvaussopimus tarkoittaa sitä, että Föli ei osallistu liikenteen järjestämiskustannuksiin, mutta jokaisesta Föli-alueen sisällä tehdystä matkasta kertyy lipputuloa, joka vähentää liikenteestä maksettavaa kustannusta. Nousukorvaus on vuonna 2026 2,5 €/matka ALV 0%. Joukkoliikennelautakunta päättää nousukorvaussopimuksesta syksyn 2026 aikana.

Kunnat ovat ilmaisseet aikeitaan selvittää Föliin liittymistä. Tämä hankinta ei estä selvityksiä, eikä estä liittymästä Föliin.

5) Hankinnan toteuttaminen yhteishankintana

Kuntaliiton ja Traficomin arvion mukaan joukkoliikennehankinnat tulisi mahdollisuuksien mukaan hankkia virallisina yhteishankintoina, jolloin kunta on mukana myös hankkivana osapuolena, eikä pelkästään rahoitussopimuksen kautta. Menettelyllä vältettäisiin mahdollinen tulkinta laittomasta suorahankinnasta koululaislippujen osalta, sekä mahdollistetaan avoin yhteydenpito ennen hankintapäätöksen tekemistä.

Nyt esitettävä hankinta on mahdollista suorittaa yhteishankintana.

6) Kustannusjako

Hankinnan bruttokustannukset jaetaan Traficomin ja kuntien kesken alla olevan esityksen mukaisesti. Liikenteestä maksettavaa nettokustannusta vähentävät lipputulot jaetaan samassa suhteessa.

Traficom	44,46 %
Masku	28,16 %
Mynämäki	16,66 %
Nousiainen	10,71 %

Koska hankinta on vielä valmistelussa, kustannusarviota ei kilpailuun liittyvistä syistä ilmoiteta julkisesti. Esitetty hankintamalli tarkoittaisi Mynämäen osalta maltillista kustannusten nousua.

Yritysvaikutukset: Toimivat joukkoliikenneyhteydet ovat tärkeitä työmatka- ja asiointiliikenteen kannalta.

Lapsivaikutukset: Joukkoliikenteen toimivuus lisää kaikkien ikäryhmien liikkumisen mahdollisuuksia. Lapsille ja nuorille toimiva joukkoliikenne mahdollistaa esimerkiksi ammatilliseen opetukseen osallistumisen Turun suunnassa.

Liitteet: Kustannusarvio ja aikataululuonnokset (ei julkinen, tulee julkiseksi hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, JulkL 6 § 3. kohta)

Esittelijä: Kunnanjohtaja Maisila Carita

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää osallistua edellä esitettyyn Traficomin toteuttamaan Mynämäki–Nousiainen–Masku–Turku-joukkoliikenteen yhteishankintaan.

Lisäksi kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä bruttokustannusten jaon kohdan 6) mukaisesti ja;
2. valtuuttaa Traficomin suorittamaan hankinnan ja tekemään hankintapäätöksen kustannusarvion puitteissa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.